

Full diocesà

22 de gener del 2023

Evangelitzar la cultura

Francesc Conesa, bisbe de Solsona

Estimats diocesans:

L'Església no dubta que l'evangelització ha d'assolir les cultures, és a dir, les mentalitats dels homes, el seu estil de vida, els costums i els comportaments. Els cristians hem de portar la novetat absoluta que és Crist al cor de les cultures.

Per això, el primer que cal fer és promoure tot el que hi ha de bo en les diverses cultures. Hi ha molts elements veritables i bons en les diverses cultures humanes, que l'Evangelí reconeix, afavoreix i assumeix. Així ho ha fet el cristianisme al llarg dels segles. El criteri fonamental el trobem en sant Pau: «interesseu-vos per tot allò que és autèntic, respectable, just, pur, amable, lloable, tot allò que sigui virtuós i digne d'elogi» (Fl 4,8).

Tanmateix, des de l'Evangelí també cal ser crític amb la cultura, indicant-ne les deficiències i denunciant-ne els contravalors i els elements incompatibles amb la fe cristiana. La cultura —com l'ésser humà— també té necessitat de ser transformada pels valors de l'Evangelí. «Tota cultura i tot grup social necessiten purificació i maduració»,

assenyala el papa Francesc (EG 69). Allà on s'implanta l'Evangelí, sol portar a una conversió de les mentalitats i costums. De manera particular, l'Església ha de mantenir-se crítica per a denunciar les idolatries (els valors passatgers convertits en absoluts) i les diverses amenaces contra la dignitat de l'ésser humà.

En el procés d'evangelització de la cultura —que sol ser llarg i costós— és important respectar les característiques pròpies de cada una i no imposar un únic model. El missatge de l'Evangelí es transmet sempre en el context d'una cultura, però no podem sacralitzar-la, pretenent que els pobles de tots els continents acceptin la nostra manera d'expressar i viure la fe, perquè «la fe no es pot tancar dins els confins de la comprensió i de l'expressió d'una cultura» (EG 118).

Evangelitzar la cultura és molt important, perquè, quan una cultura ha acollit l'Evangelí, el missatge de la salvació ja no es comunica solament a través del testimoniatge personal, sinó que la mateixa cultura ajuda a fer que la fe sigui transmesa a les noves generacions.

«El Senyor m'il·lumina i em salva, qui em pot fer por?»

Diumenge III durant l'any / Cicle A

Lectura del llibre d'Isaïes

En temps passat, el Senyor humilià el país de Zabuló i de Neftalí, però a la fi dels temps enaltirà el camí del Mar, l'altra banda del Jordà, Galilea dels pagans. El poble que avançava a les fosques ha vist una gran llum, una llum resplendeix per als qui vivien al país tenebrós. Els heu omplert de goig, d'una alegria immensa; s'alegren davant vostre com la gent a la sega, com fan festa els vencedors quan repar-teixen el botí. Heu trossejat el jou que li pesava, la barra que duia a l'espatlla i l'agulló del qui l'arriava; tot ho heu trossejat com al dia de Madian.

(8,23b-9,3)

Salm responsorial

El Senyor m'il·lumina i em salva.

[26]

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, pel nom de Jesucrist, el nostre Senyor, us demano que aneu d'acord i que no hi hagi divisions entre vosaltres; estigueu ben units en una sola manera de pensar i en un sol parer. Perquè alguns de la casa de Cloa m'han parlat de les desavinences que hi ha entre vosaltres. Vull dir que cadascú de vosaltres afirma: «Jo sóc partidari de Pau», «Doncs jo, d'Apol·ló», «Jo, de Qufes», «Jo, de Crist». Com és això? El Crist està dividit? És que Pau ha estat crucificat per vosaltres o heu estat batejats en el nom de Pau? Crist no m'ha enviat a batejar, sinó a anunciar l'evangeli, i a fer-ho sense recórrer a un llenguatge de savis, perquè la creu de Crist no perdi el seu valor.

(1,10-13.17)

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

Quan Jesús sentí a dir que Joan havia estat empresonat, se'n tornà a Galilea, però no anà a viure a Natzaret, sinó a Cafar-Naüm, vora el llac, a la regió de Zabuló i de Neftalí, perquè s'havia de complir allò que anunciava el profeta Isaïes: «País de Zabuló i de Neftalí, camí del mar, l'altra banda del Jordà, Galilea dels pagans: El poble que vivia a les fosques ha vist una gran llum, una llum resplendeix per als qui vivien al país tenebrós.» Des d'aquell temps Jesús

començà a predicar així: «Convertiu-vos, que el Regne del cel és a prop.»

[Tot vorejant el llac de Galilea, veié dos germans, Simó, l'anomenat Pere, i Andreu. Estaven tirant el filat a l'aigua, perquè eren pescadors, i els digué: «Veniu amb mi, i us faré pescadors d'homes.» Immediatament abandonaren les xarxes i se n'anaren amb ell. Més enllà veié altres dos germans, Jaume i Joan, fills de Zebedeu. Eren a la barca amb el seu pare, repassant les xarxes, i Jesús els cridà. Ells abandonaren immediatament la barca i el pare, i se n'anaren amb ell. I anava per tot Galilea, ensenyant a les sinagogues, predicant la bona nova del Regne i guarint entre la gent tota malaltia.]

(4,12-23)

«Germans, pel nom de Jesucrist, nostre Senyor, us demano que aneu d'acord i que no hi hagi divisions entre vosaltres»

Els veié... i els cridà

Carles Riera i Fonts, pvre.

La crida dels deixebles per part de Jesús té lloc al començament del seu ministeri i ens suggereix l'origen humil de l'Església: gent senzilla, modesta, treballadora és convidada a escampar el coneixement i l'amor de Déu al llarg i ample món. Ells, sortosos, accepten la invitació del Mestre i el segueixen camí enllà en la ruta missionera.

El relat evangèlic ens duu a pensar que la crida va ser espontània: els veié i els convocà. Als qui vivien a la regió de Galilea els sorprengué la Llum resplendint enmig de la tenebra. Era Jesús, que il·luminava l'enteniment i el cor d'aquells pescadors, cridant-los a la conversió i a fer el viatge apostòlic amb ell.

Lluny d'instal·lar-se en el dubte, en la sospita, en el malentès, tot d'una «se n'anaren amb ell»: l'ansia de Déu els porta a emprendre una nova vida, fent compatible la voluntat divina amb la llibertat humana.

És comesa de l'ésser humà sentir la crida de Déu, respondre-hi i deixar que el pensament de l'Etern habiti en nosaltres, fent-nos-hi al màxim per tal que el missatge de Jesús arribi a tothom, seguint la màxima de sant Ignasi de Loiola: «Fes les coses com si tot depengués de tu i confia en Déu com si tot depengués d'ell.»

Per a assolir el Regne de Déu cal conversió, viure la novetat, deixar-se sorprendre. No vol pas dir «viure als núvols», sinó que, com deia un capellà als seus feligresos, «hem de tocar de peus a terra i de cap al cel». És el que faran Simó Pere i Andreu, Jaume i Joan.

La imatge

Jesús cridà els seus primers deixebles, els feu compartir el seu projecte de Regne de Déu i els en farà propagadors. Ells, atrets pel Mestre, deixaren la barca i el seguiren. També nosaltres hem estat cridats a seguir Jesús i a fer arribar als altres la seva Bona Nova. Si per això hem de renunciar a alguna cosa, serem compensats amb la seva íntima amistat.

La crida de Pere i Andreu (1603-06).
Caravaggio

Agenda

Lit. hores: Setmana III

23 dilluns

Les esposalles de la Benaurada Verge Maria
— Sant Ildefons (o Alfons), bisbe de Toledo
Ac 9,15.24-28/Salm 97/Mc 3,22-30

24 dimarts

— Sant Francesc de Sales, bisbe i dr.
He 10,1-10/Salm 39/Mc 3,31-35

25 dimecres

Final de l'Octavari de pregària per la unitat dels cristians
La Conversió de Sant Pau, apòstol
— Santa Elvira vg. mr.
Ac 22,3-16 o bé Ac 9,1-22/Salm 116/Mc 16,15-18

26 dijous

— Sant Timoteu i Titus, bisbe
2Tm 1,1-8 o bé Tt 1,1-5/Salm 95/Mc 4,21-25

27 divendres

— Sta. Àngela de Mèrici, vg. fund.
— Sant Enric d'Ossó, prev. fund.
He 10,32-39/Salm 36/Mc 4,26-34

28 dissabte

— Sant Tomàs d'Aquino, dominic i dr.
He 11,1-2.8-19/Lc 1/Mc 4,35-41

29 diumenge IV / Cicle A

— Sant Pere Nolasc, fund.
Beat Manuel Domingo i Sol, fundador
So 2,3;3,12-13/Salm 145/1C 1,26-31/Mt 5,1-12a

Coneixem Càritas?

Antoni Cid i Briansó

La pregunta és volgutament provocadora, ja que de ben segur direm: «I tant, que coneixem Càritas!» I això, certament, és així, coneixem els serveis que presta Càritas, però potser no en sabem la naturalesa, l'ésser fundant.

En data 11 de novembre de 2012 el papa Benet XVI promulgà la carta apostòlica en forma de motu proprio *Intima Ecclesiae natura*, sobre el servei de la caritat, posant en relleu, ja en el mateix proemi, que aquest servei de la caritat és una dimensió constitutiva de la missió de l'Església, i és una expressió irrenunciable de la seva pròpia essència.

El servei de la caritat és propi, per mandat del mateix Crist, de tota la comunitat cristiana, però és ordenada i promoguda pels pastors propis, el bisbe en la seva diòcesi i després el rector en la seva parròquia.

Caritas és, doncs, una institució promoguda per la mateixa Església, que desenvolupa la seva acció, en l'àmbit parroquial, diocesà, nacional i internacional, i aquesta tasca és una de les activitats pròpies de la mateixa diòcesi i de la parròquia, i és confiada, en primer lloc, als seus pastors: bisbe i rector.

Aquesta és la naturalesa de Càritas. Càritas no és una organització de l'Església, sinó que és la mateixa Església que, de forma organitzada fa el servei de la caritat, la qual cosa la diferencia d'altres possibles iniciatives promogudes pels fidels, o bé d'altres entitats públiques o privades que puguin desenvolupar la seva activitat en el camp social.

Intenció del Sant Pare per al mes de gener

Vull proposar als educadors que afegixin un nou contingut a l'ensenyament: la fraternitat. L'educació és un acte d'amor que il·lumina el camí perquè recuperem el sentit de la fraternitat, perquè no ignorem els més vulnerables.

L'educador és un testimoni que no lliura els seus coneixements mentals, sinó les seves conviccions, el seu compromís amb la vida. Un que sap manejar bé els tres llenguatges: el del cap, el del cor i el de les mans, harmonitzats. I d'aquí l'alegria de comunicar. I ells seran escoltats molt més atentament i seran creadors de comunitat. Per què? Perquè estan semblant aquest testimoni.

Preguem perquè els educadors siguin testimonis creïbles, ensenyant la fraternitat en lloc de la confrontació i ajudant especialment els joves més vulnerables.

Festa dels matrimonis i dels batejats

Josep Castellà / Foto: Josep M. Martí Carnicer

El diumenge 8 de gener la parròquia de Tàrraga, en la celebració del Baptisme del Senyor, convidà a participar en la missa els matrimonis que havien complert cinquanta anys de casats, o vint-i-cinc, o que s'havien casat en el 2022, com també els batejats durant el mateix any.

L'eucaristia va ser presidida pel rector, Josep Maria Vilaseca, amb la presència d'un grup de cinc infants batejats durant l'any anterior i acompanyats de pares i familiars, de sis matrimonis que han celebrat les noces d'or, d'un que ha complert les noces d'argent i de cinc que es casaren l'any passat.

Després de la renovació de les promeses del baptisme, el celebrant impartí als infants batejats una especial benedicció, i imposà a cadascun una petita creu de fusta, símbol dels cristians. Feren simbòliques ofrenes de la petxina, ciri, anyells i planta, a més del pa i el vi, uns matrimonis i infants.

Com a cloenda de la celebració s'entregà als batejats un pergami amb el text «Pregària per un fill – Festa del Baptisme del Senyor». I a les parelles de casats, un ram de flors i el pergami «El camí de l'amor». (Notícia sencera a la web)

Treball de la Fase Continental del Sínode

Durant les últimes setmanes de desembre i gener els grups sinodals de les parròquies han participat en el treball de la Fase Continental del Sínode. El document que s'ha estudiat es titula «Eixampla la teva tenda» (Is 54,2) i recull el resultat dels resums de la consulta en la primera fase del procés sinodal. També s'ha treballat aquest document en alguns consells diocesans.

Una de les parròquies que hi ha participat ens explica: «Durant el mes de desembre es va distribuir a les comunitats de l'agrupació parroquial de Bellpuig el document que la Secretaria General del Sínode va elaborar per treballar en la Fase Continental. Aquesta setmana una vintena de persones han participat en algun dels tres grups que s'han fet a Bellpuig i a Vilanova de Bellpuig per posar en comú les tres qüestions que el document plantejava. Ara les aportacions dels tres grups, més alguna altra d'individual, seran enviades a la Comissió Diocesana del Sínode.»

Actes més destacats de la Setmana de la Bíblia

Redacció

Els actes més destacats de la Setmana de la Bíblia, alguns dels quals es poden seguir a través del web www.setmanadelabiblia.cat, són els següents:

Dissabte 21 de gener, 9h: Monogràfic del programa Escola de Família, de Ràdio Estel, dedicat a la Bíblia en família.

Diumenge dia 22, 18.45h: Celebració solemne de vespres des de Montserrat, en directe per www.abadiamontserrat.cat/TV. A les 19h: «Mateu: comunicar l'Evangeli de Jesús», reflexió a càrrec del Dr. Armand Puig, rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià. Es podrà visualitzar a la web www.setmanadelabiblicat.cat.

Dilluns dia 23, 17h: «L'Evangeli de Mateu: germans i germanes a l'escolta de Jesús, el Mestre», reflexió a càrrec del P. Agustí Borrell, carmelita, des de Roma. Es podrà visualitzar a la web www.setmanadelabiblicat.cat.

Dimarts dia 24, 18.30h: Meditació bíblico-teològica «La Sagrada Família: un santuari dins la ciutat», a càrrec del Dr. Armand Puig i Tàrrrech, amb intervencions musicals a l'orgue a càrrec de Juan de la Rubia. Es podrà seguir presencialment (amb aforament limitat) a la cripta de la Sagrada Família. Cal inscriure's a la web, on es podrà seguir per streaming.

Dimecres dia 25, 17h: Webinar per a educadors «Intel·ligències múltiples i Bíblia a l'aula», amb docents de la institució educativa Sagrada Família - Natzeret. Gratuït, però amb inscripció prèvia al web de formació de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya. A les 18h: Reflexió sobre Pau i Marc. «Teologia paulina en l'evangeli de Marc», a càrrec de Mar Pérez, i presentació del seu llibre del mateix títol, a la seu de l'IREL, Lleida. L'acte serà presidit pel bisbe de la diòcesi, Salvador Giménez. A les 19 h: Acte-pregària organitzat per l'arquebisbat de Tarragona, presidit per Mons. Joan Planellas, a l'església de Sant Joan de Valls. Es podrà seguir per *streaming* des del web de la Setmana de la Bíblia.

Dijous dia 26, 20.30h: Xerrada ecumènica de Jaume Triginé «Veni a mi tots els qui esteu cansats i afeixugats, i jo us faré reposar (Mt 11,28)», i la del jesuïta Xavier Alegre «Us anunciem allò que hem vist i sentit (1Jn 1,3)». La sessió serà virtual i està oberta a tothom, prèvia inscripció. Per a poder-hi accedir, escriuiu: animaciobiblica@bisbatsantfeliu.cat.

Dissabte dia 28: Visita al santuari de la Cova de Manresa per seguir una visita guiada dels mosaics de Rupnik i una xerrada sobre els exercicis de Sant Ignasi. A les 10h: Visita. A les 12.30h: Xerrada de Xavier Melloni, SI. Cal demanar entrada per a poder accedir a la trobada al correu: animaciobiblica@bisbatsantfeliu.cat.

Trobada anual de la Renovació Carismàtica Catòlica en l'Esperit

Dies: 28 i 29 de gener.

Lloc: Centre Martí Codolar, Av. Cardenal Vidal i Barraquer 15, Barcelona.

Predicador: P. Juan Manuel Martín-Moreno, S.I.

Lema: «No tinguis por, perquè jo soc amb tu» (Is 41,10-13).

Acolliment: dissabte a les 16:00h i diumenge a les 9:30h.

Hi sou tots convidats!

Informació: Sandra Càrdenas (Whatsapp 605374163 o sandracardenasvillabona@gmail.com), Carla Costa (Whatsapp 657691402 o mcosta463@gmail.com) i www.renovacio.cat.

400 anys de la mort de sant Francesc de Sales

Redacció

El 28 de desembre de 1622 moria a Lió sant Francesc de Sales després d'haver fet una ingent tasca de difusió de la fe catòlica per França i Suïssa. Eren temps de dificultats per a l'Església, sobretot per l'escissió provocada per la Reforma protestant, però gràcies a les seves prèdiques i escrits va aconseguir que molts tornessin al catolicisme. Per això sant Francesc de Sales és el patró dels periodistes i comunicadors.

En escaure's els 400 anys de la seva mort, el papa Francesc ha publicat la carta apostòlica *Totum amoris est*. En el document el Pontífex descriu el sant com un «fi intèrpret del seu temps i un extraordinari director d'ànimes». En la carta s'explica que Francesc de Sales va saber llegir a la llum de l'Esperit les necessitats de l'Església del seu temps. Per aquest

motiu pot ser un bon model per als cristians de la nostra època, ja que ens convida «a sortir de la preocupació excessiva per nosaltres mateixos, per les estructures, per la imatge social, i a demanar-nos més aviat quines són les necessitats concretes i les esperances espirituals del nostre poble».

El Papa defineix la vida cristiana a partir de sant Francesc de Sales com una existència que, «davant de tota aridesa i davant la temptació de replegar-se sobre un mateix, ha tornat a trobar la font de l'alegria», que no és cap altra que l'amor de Jesucrist. Amb aquesta carta apostòlica el papa Francesc proposa als catòlics redescobrir la senzillesa d'una vida cristiana centrada en Crist i en els germans i reflectida en el servei desinteressat al proïsme.

El llibre

Catecismo de la vida espiritual

Robert Sarah, cardenal

Editorial Palabra.
320 pàgines.
19,90 euros.

Perquè Déu recobri el lloc que li correspon en el centre de la vida de l'Església i del cristià, el cardenal Robert Sarah ens guia amb la seva característica força missionera per l'autèntic camí: la tornada als orígens, a l'evangeli i als set sacraments.

«Crec que l'eclipsi de Déu en les nostres societats postmodernes, la crisi dels valors humans i morals fonamentals i les seves repercussions fins i tot en l'Església —en la qual es constata la confusió entorn de la veritat divinament revelada—, la pèrdua de l'autèntic sentit de la litúrgia i el desdibuixament de la identitat sacerdotal exigeixen amb urgència que els fidels comptin amb un “catecisme de la vida espiritual” en forma d'itinerari espiritual.» Aquest llibre pot semblar un resum de tota la fe cristiana, però es tracta més aviat d'un camí de vida interior que assenyalava les principals vies per a entrar en la vida espiritual.

Celebrem

Setmana de la Bíblia i Diumenge de la Paraula

Concepció Huerta i Valles, membre de l'Associació Bíblica de Catalunya

Del 22 al 28 de gener té lloc una la Setmana de la Bíblia, que s'inicia amb el Diumenge de la Paraula (instituit pel papa Francesc l'any 2019). El lema d'enguany és «Us anunciam allò que hem vist i sentit» (1Jn 1,3). Parlem amb la Sra. Concepció Huerta, membre de l'Associació Bíblica de Catalunya (ABCat).

Quan es va formar i per què l'ABCat?

Es va crear el 21 de setembre de 1974 a Tarragona. Però la seva gestació havia començat molt abans, en temps del Concili Vaticà II. Un grup de biblistes catalans, entre ells el P. Guiu Camps de Montserrat i el Dr. Joan Magí, de Tarragona, es reunien un cop a l'any en unes jornades d'estudi dels textos bíblics. Al cap d'uns deu anys, el grup d'estudiosos va considerar oportú de crear una associació que agrupés no sols els biblistes de Catalunya, sinó també altres estudiosos i creients disposats a donar suport als objectius i activitats de l'associació, que des del seu origen ha tingut un caràcter ecumènic.

Quins són, doncs, els seus objectius i quines activitats promou?

En línies generals, els objectius de l'ABCat són l'estudi exegetí i la divulgació del text bíblic. Aquest treball, dut a terme amb molta expertesa i tenacitat pels biblistes catalans, ha fet i fa possibles moltes edicions del text bíblic, com ara la *Bíblia catalana. Traducció interconfessional* (BCI) (1993) o, des del 2004, la col·lecció «Corpus biblicum catalanicum», edició crítica de les traduccions bíbliques al català dels segles XIII al XIX, o l'edició d'un estudi del Nou Testament grec l'any 2019. L'ABCat també edita material que facilita l'estudi de la Bíblia, com ara la col·lecció de carpetes «Llegir la Bíblia en grup», «Atles bíblic», «El Poble de la Bíblia», etc. Bàsicament, les activitats que promou l'ABCat són les Jornades de Biblistes de Catalunya, continuació d'aquelles que precediren la

seva creació; cursos per correspondència, cursos bíblics d'estiu, el juliol a Tarragona, i també, juntament amb sis entitats més, promou i convoca anualment la «Setmana de la Bíblia», que enguany arriba a la setena edició.

Creu que els cristians llegim i estudiem prou la Bíblia?

Fa la impressió que estem més acostumats i disposats a fer que «ens llegeixin» i «ens expliquin» el text bíblic que no pas a prendre consciència que podem atansar-nos-hi sense filtres, llegint-lo i meditant-lo nosaltres mateixos. En un primer nivell, només ens cal saber llegir i tenir un cor ben obert a fi que el text ens parli, en interpel·li, ens acaroni, ens vivifiqui. En un segon nivell, podem interessar-nos per la seva autoria, pel seu rerefons cultural, religiós, històric... Interessar-nos per la composició de la biblioteca que conformen els llibres de la Bíblia, pel seus gèneres literaris, per la seva datació. Tenim molts mitjans per a fer aquest exercici: cursos bíblics, estudi del text en grup, lectura de manuals, etc., i arribar, finalment, al nivell més important, que és copsar el sentit profund del text de la Bíblia com a Paraula de Déu, adreçat a tota persona que ve en aquest món.

Com es podrien motivar els fidels a ser uns bons lectors de la Paraula de Déu en les misses dominicals?

Crec que és un encert el que fan moltes comunitats, que tenen la seva «escola de lectors», on es preparen les lectures dominicals. S'hi llegeixen els textos, s'estudien i se n'esbrina el missatge central. Tot això ajuda a donar l'entonació que cal durant la lectura en la celebració. Cal llegir sense pressa, vocalitzar bé. De tant en tant, alçar la mirada del text i adreçar-la als oients, a fi que se sentin conernits per allò que escolten. El lector que ho fa bé percep l'impacte que té en els oients el missatge de la Paraula que ell llegeix. Aquesta experiència el pot dur a viure el servei de lector com un autèntic ministeri.

